

---

# Equal Trade Certificering

*Van afhankelijkheid naar zelfstandigheid. Het Afrikaans perspectief op  
welvaartscreatie!*

---

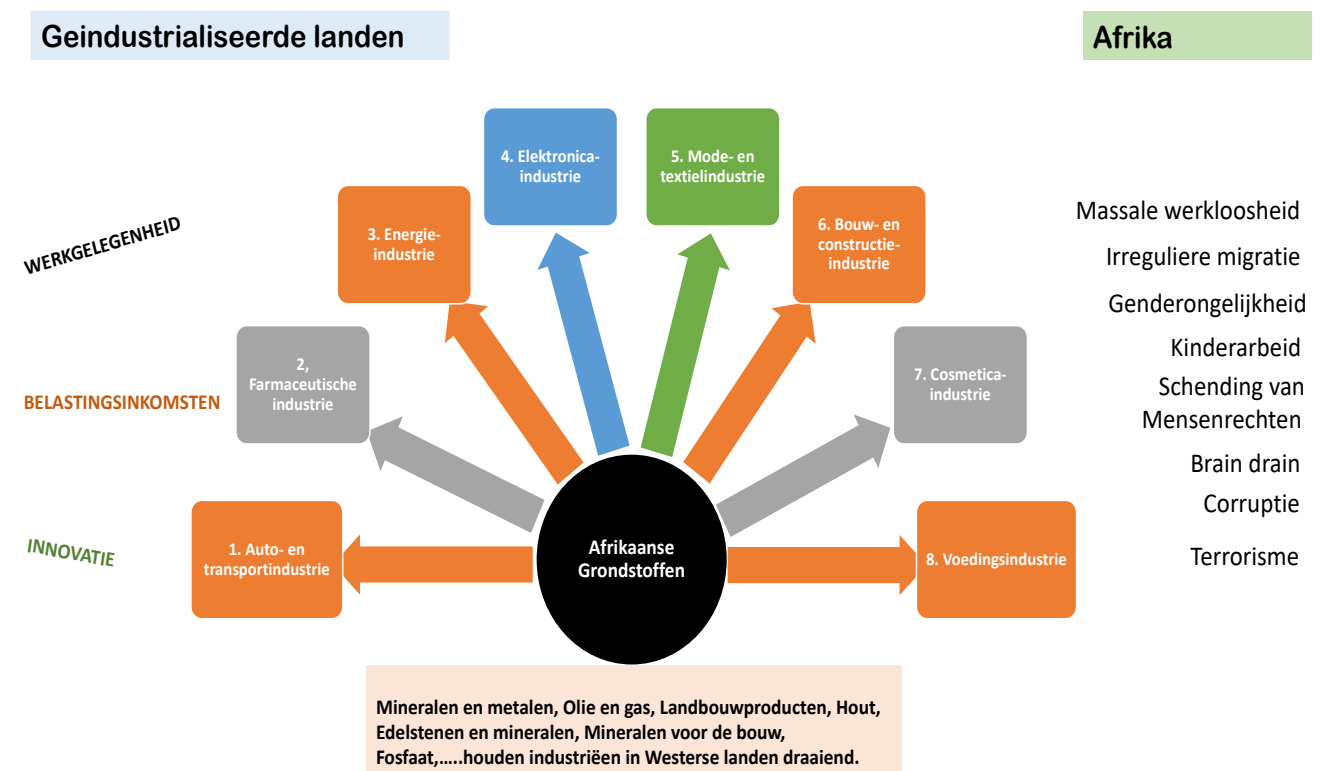


**Max Koffi**

Directeur Africa In Motion  
Oprichter Equal Trade Alliance  
November 2023

## 1. Probleemstelling

Afrikaanse grondstoffen, inclusief mineralen, metalen, landbouwproducten en energiebronnen, zijn van vitaal belang voor westerse industrieën. De economische impact van deze grondstoffen op westerse economieën is aanzienlijk. Deze grondstoffen zijn het fundament voor de productie van diverse goederen. Ze genereren werkgelegenheid, verhogen belastinginkomsten en dragen bij aan technologische vooruitgang en economische groei in westerse landen. Met de snelle opkomst van de energietransitie wordt Afrika opnieuw beschouwd als de belangrijkste bron voor benodigde grondstoffen, ongeacht de impact op mens en milieu.



Desondanks blijft Afrika het minst ontwikkelde continent ter wereld, met 34 van de 49 armste landen wereldwijd. Meer dan 40% van de bevolking leeft van minder dan een dollar per dag. Enorme (jeugd)werkloosheid die resulteert in irreguliere migratie, het vertrek van talent, politieke instabiliteit, corruptie, mensenrechtenschendingen, genderongelijkheid, kinderarbeid, ontbossing en milieuproblemen treffen de Afrikaanse bevolking dagelijks. De meest recente schattingen geven aan dat, ondanks inspanningen zoals b.v. die van Fair Trade, de armoede in Afrika blijft groeien. Het paradoxale beeld van het rijkste continent met 's werelds armste bevolking benadrukt de dringende noodzaak voor ingrijpende verandering.

**Enkele voorbeelden van het gebruik van Afrikaanse grondstoffen in Westerse industrieën zijn:**

1. Het gebruik van koper, kobalt, tantaal, goud en coltan in de elektronica-industrie.
2. Edelstenen zoals diamanten, en goud in sieraden,
3. Ijzererts en aluminium in de auto, luchtvaart- en bouwsector.
4. Westerse landen importeren uranium, olie en gas uit Afrika voor energieproductie en verwerking.
5. Afrikaanse landen leveren cacao, koffie, tropisch fruit en katoen aan de voedings- en textielindustrie.
6. Houtsoorten worden gebruikt voor meubels en bouw.
7. Edelstenen dienen voor juwelen.
8. Afrikaanse mineralen als graniet en marmer vinden hun weg in de bouw.
9. Fosfaaterts is cruciaal voor kunstmestproductie voor de landbouw.
10. Afrikaanse medicinale planten, mineralen, dierlijke producten, ruwe latex spelen een belangrijke rol in de farmaceutische industrie.
11. De cosmetica-industrie maakt veelvuldig gebruik van Afrikaanse grondstoffen vanwege hun natuurlijke en vaak heilzame eigenschappen. Enkele van de Afrikaanse grondstoffen die in cosmetische producten worden gebruikt, zijn onder andere: sheaboter, marula-olie, baobabolie, aloë vera, African black soap en essentiële oliën voor gebruik in de parfum-industrie.

## 2. Definitie en impact Equal Trade Certificering

- Het doel van de "Equal Trade Certificering" is om de paradox van armoede in Afrika vanuit een geheel nieuw perspectief aan te pakken. Het heeft het potentieel om een fundamentele verandering te bewerkstelligen in het handelssysteem van Afrikaanse grondstoffen. De gecertificeerde producten zullen worden verhandeld volgens een nieuw economisch model: in plaats van de grondstoffen (zowel landbouwproducten als mineralen) te verkopen voor een minimumprijs, gaan de producenten van deze grondstoffen een aandeel ontvangen in de financiële opbrengsten van het (half)afgewerkte product. In plaats van de transactie te beëindigen zodra de grondstof is verkocht, worden de Afrikaanse producenten betrokken bij de gehele waardeketen van het product.
- Het toepassen van de "Equal Trade Certificering" op alle waardeketens van Afrikaanse grondstoffen leidt tot een aanzienlijke toename van de staatsinkomsten. Een eerlijke herverdeling van deze inkomsten onder de bevolking zou de levensomstandigheden van Afrikanen aanzienlijk verbeteren. Een hogere levensstandaard zou ernstige problemen als gevolg van extreme armoede aanpakken, zoals de irreguliere migratie van kwetsbare Afrikaanse jongeren, het wegtrekken van talent (braindrain), kinderarbeid, diverse vormen van flagrante arbeidsexploitatie, schadelijke milieu-effecten (zowel regionaal als mondiaal), genderongelijkheid, schendingen van de mensenrechten en politieke instabiliteit die deels verband houden met conflicten over hulpbronnen.

**De strategieën voor de adoptie van de Equal Trade Certificering onderscheiden zich van eerdere initiatieven voor eerlijke handel. Deze strategie omvat het volgende:**

1. Een bewustwordingscampagne, gericht op verschillende doelgroepen in zowel de 54 Afrikaanse landen als in de 27 Europese landen. Deze doelgroepen omvatten onder andere studenten, maatschappelijke organisaties, vrouwenrechten organisaties, consumenten, wetenschappers, politici, religieuze gemeenschappen, media, invloedrijke personen, vakbonden, boerencoöperaties en Afrikaanse exportgerichte bedrijven. Het hoofddoel van de bewustwordingscampagne is het creëren en mobiliseren van een kritische massa om de lobby-inspanningen te ondersteunen.

2. Wetenschappelijk onderzoek om de ongelijkheid in de welvaartsverdeling in de waardeketens van Afrikaanse grondstoffen, zowel in de landbouwsector als bij mineralen, aan te tonen.
  
3. Gerichte belangenbehartiging omvat:
  - a) Het aandringen bij Afrikaanse overheden om Equal Trade Certificering als officieel handelsbeleid aan te nemen en dit te integreren in hun onderhandelingen met internationale handelspartners, waaronder Europa, China, Rusland, de Verenigde Staten, India en andere landen.
  - b) Het uitoefenen van druk op Europese overheden om Equal Trade Certificering eveneens te omarmen als een manier om hun geopolitieke positie in Afrika te versterken en initiatieven te ontplooiën om Europese bedrijven aan te moedigen deze certificering te implementeren.
  - c) Het stimuleren van consumenten in Europa om hun politieke en economische gewicht te gebruiken om de certificering te eisen van multinationale en andere bedrijven in de waardeketen.

**Het implementatieproces van de Equal Trade Certificering omvat de volgende stappen:**

**1. De oprichting van de campagneorganisatie Equal Trade Global Alliance.**

Equal Trade Alliance is een snelgroeiende internationale beweging met [teams](#) in meer dan 38 landen, zowel in Afrika als Europa. Ons concept van Equal Trade certificering, gebaseerd op de Ubuntu-economie, beschouwen wij als een baanbrekend certificeringsprogramma dat herverdeling van inkomsten binnen mondiale waardeketens bewerkstelligt. Inkomsten uit (half) fabriekaten worden gelijkwaardig verdeeld onder de stakeholders inclusief de lokale producenten die in het huidige systeem sociaal-economisch achtergesteld zijn.

## **2. De uitvoering van de bewustwordingscampagne**

De uitvoering van de bewustwordingscampagne over Equal Trade Certificering omvat een doelgerichte en gecoördineerde inspanning om het concept en de voordelen van de certificering onder de aandacht van diverse doelgroepen te brengen. De uitvoering van deze bewustwordingscampagne is gericht op het creëren van een kritische massa aanhangers die zich inzetten voor de principes van Equal Trade Certificering en die actief deel willen nemen aan de verandering van het handelssysteem.

## **3. De ontwikkeling van het businessmodel voor de certificering.**

Het ontwikkelen van een businessmodel voor de Equal Trade Certificering vereist zorgvuldige planning en betrokkenheid van belanghebbenden. Belangrijke stappen omvatten het identificeren van de waardeketen, het vaststellen van certificeringsnormen, het creëren van een eerlijke prijsstructuur, het definiëren van het certificeringsproces, het ontwikkelen van een effectieve marketingstrategie, het aangaan van partnerschappen, het bepalen van financieringsbronnen, het implementeren van monitoring en evaluatie, zorgen voor schaalbaarheid en continu luisteren naar feedback voor verbeteringen. Dit proces is cruciaal voor het bereiken van de beoogde sociale en economische impact van de certificering. Er wordt momenteel hieraan gewerkt vanuit de Erasmus universiteit i.s.m. Cape Coast universiteit (Ghana), de Universiteit van Addis-Ababa (Ethiopia) en de Mohamed V Universiteit van Rabat (Morocco).

## **4. De oprichting van het Equal Trade Wealth fund.**

Het Equal Trade Wealthfonds wordt opgericht met als doel de opbrengsten van de Equal Trade Certificering te herverdelen. Het toezicht op de herverdeling van inkomsten zal worden gehouden door een internationaal bestuursorgaan bestaand uit vertegenwoordigers van diverse belanghebbenden, waaronder producenten, overheden, maatschappelijke organisaties en andere relevante partijen, om ervoor te zorgen dat de herverdeling eerlijk en transparant plaatsvindt. De opbrengsten worden verdeeld onder producenten, waaronder boeren en mijnwerkers, en gebruikt voor essentiële infrastructuurprojecten zoals gezondheidszorg, onderwijs, landbouw en bio-industrie. Dit fonds stimuleert een rechtvaardige verdeling van de welvaart die voortkomt uit de certificering, bevordert werkgelegenheid en verbetert de levensstandaard van gemeenschappen. Het draagt bij aan duurzame ontwikkeling en economische rechtvaardigheid in de regio's waar de certificering wordt toegepast.

#### 4. De transitie naar een biobased en circulaire industrialisatie van Afrika.

Afrika beschikt over meer dan 30% van de wereldwijde essentiële grondstoffen. Een vaak voorgestelde oplossing voor economische groei in Afrika en armoedebestrijding is het gedeeltelijk of volledig verwerken van deze grondstoffen op het Afrikaanse continent. Om de volgende redenen lijkt een dergelijke aanpak echter niet wenselijk:

1. Het opzetten van wereldklasse (lineaire)industrieën in Afrika die in staat zijn om alle grondstoffen te verwerken, zal minstens een eeuw in beslag nemen. Dit betekent een uiterst trage verbetering van de levensomstandigheden in Afrika, met aanzienlijke risico's. Toenemende ontevredenheid en frustratie onder de jonge bevolking kunnen resulteren in sociale onrust en mogelijk continentale instabiliteit, wat de zakelijke activiteiten in Afrika belemmert of zelfs onmogelijk maken.
2. De verwerking van deze grondstoffen vereist enorme investeringen, die momenteel buiten het financiële bereik van de huidige Afrikaanse landen liggen (zonder buitenlandse investeringen). Als gevolg daarvan zal de winst uit deze investeringen gemonopoliseerd worden door investeerders buiten Afrika.
3. Afrika is verantwoordelijk voor slechts 3 tot 4 procent van de totale wereldwijde uitstoot van broeikasgassen, maar ondervindt onevenredig zware gevolgen van klimaatverandering. Indien Afrika zijn grondstoffen volgens het lineaire model van industrialisatie zou verwerken, zou dit onvermijdelijk leiden tot een aanzienlijke toename van de CO<sub>2</sub>-uitstoot van Afrika, met potentieel desastreuze effecten op het wereldwijde klimaat. De inkomsten die voortkomen uit Equal Trade Certificering daarentegen, kunnen Afrikaanse landen in staat stellen zelfstandig een biobased en circulaire industrialisatie te initiëren. Een biobased circulaire industrialisatie biedt Afrika de mogelijkheid om economische groei te realiseren terwijl het milieu en het klimaat worden beschermd. Dit is een beter alternatief voor het Westerse lineaire model dat heeft bijgedragen aan de huidige klimaatproblematiek.

Daarom is de adoptie en implementatie van Equal Trade Certificering het meest geschikte en haalbare alternatief te zijn voor welvaartscreatie in Afrika.

## 5. Equal Trade Certificering en de SDG's

De Equal Trade Certificering is sterk verbonden met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties. Deze certificering draagt bij aan verschillende SDG's op meerdere manieren:

- **SDG 1** (Geen armoede): Door een eerlijke herverdeling van inkomsten onder de bevolking, zou de certificering de levensomstandigheden van Afrikanen aanzienlijk verbeteren en de armoede drastisch verminderen.
- **SDG 2**: De "Equal Trade Certificering" kan bijdragen aan het realiseren van SDG 2 door de focus op eerlijke inkomsten, duurzame landbouw en het verbeteren van levensomstandigheden voor boeren en producenten in Afrika. Dit draagt bij aan het bereiken van voedselzekerheid en het beëindigen van honger.
- **SDG 16** (Vrede, justitie en sterke instellingen): Door een eerlijkere economische basis te creëren, kan de certificering bijdragen aan het verminderen van genderongelijkheid en het bevorderen van politieke stabiliteit.
- **SDG 8** (Waardig werk en economische groei): Het betrekken van Afrikaanse producenten bij de gehele waardeketen van producten zorgt voor economische groei en de creatie van waardige arbeidskansen.
- **SDG 10** (Ongelijkheid verminderen): De Equal Trade Certificering streeft naar eerlijke verdeling van inkomsten, wat ongelijkheid kan verminderen.
- **SDG 12** (Verantwoorde consumptie en productie): Het nieuwe economische model van de certificering bevordert duurzamere en verantwoorde consumptie en productiepraktijken.
- **SDG 13** (Klimaatactie): Door bij te dragen aan een hogere levensstandaard en verduurzaming van de industrie, kan de certificering helpen bij het verminderen van schadelijke milieu-effecten.
- **SDG 17** (Internationale Partnerschappen): Equal Trade certificering draagt bij aan de bevordering van wereldwijde partnerschappen en samenwerking, terwijl het tegelijkertijd positieve impact heeft op meerdere andere SDG's door economische rechtvaardigheid en duurzame ontwikkeling te bevorderen.